

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA w WARSZAWIE

Nr kontroli P/05/008

Nr ewid. 67/2006/P/05/008/LWA

Informacja o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2005 roku część 04

SĄD NAJWYŻSZY

Warszawa maj 2006 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

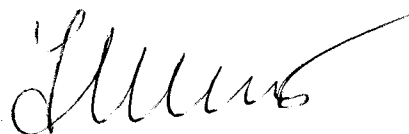
Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa
w 2005 roku część 04 Sąd Najwyższy**

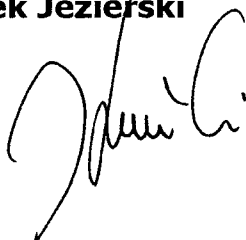

Dyrektor Delegatury w Warszawie
Mieczysław Kosmański

Zatwierdzam:
Jacek Jezieński

**Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli**

Warszawa, 15 maja 2006

**Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
00-950 Warszawa
tel./fax: 0-prefiks-22-825 44 81
www.nik.gov.pl**

1. Wprowadzenie	4
2. Podsumowanie wyników kontroli	5
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności	5
2.2. Synteza wyników kontroli	6
2.2.1. Sprawozdawczość budżetowa i księgi rachunkowe	6
2.2.2. Dochody	7
2.2.3. Wydatki	7
2.2.4. Zatrudnienie i wynagrodzenia	8
2.2.5. Inne ustalenia kontroli	9
2.3. Wnioski	12
3. Ważniejsze wyniki kontroli	12
3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych	12
3.2. Księgi rachunkowe i sprawozdawczość budżetowa	13
3.2.1. Opinia o księgach rachunkowych	13
3.2.2. Opinia o rocznych sprawozdaniach budżetowych	15
3.3. Analiza wykonania budżetu państwa w części 04 – Sąd Najwyższy	17
3.3.1. Dochody	17
3.3.2. Wydatki	20
3.3.3. Zatrudnienie i wynagrodzenia	25
3.4. Formy organizacyjno-prawne jednostek sektora finansów publicznych	27
3.5. Inne ustalenia kontroli	27
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	31
4.1. Przygotowanie kontroli	31
4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli	34
5. Załączniki	35

1. Wprowadzenie

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Warszawie - w okresie od 10 stycznia 2006 r. do 31 marca 2006 r. przeprowadziła, na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę nr P/05/008 „Wykonanie budżetu państwa w 2005 r. w części 04 – Sąd Najwyższy”.

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania ustawy budżetowej na rok 2005 z dnia 22 grudnia 2004 r.², w części 04 – Sąd Najwyższy.

Badaniami kontrolnymi objęto: prawidłowość realizacji dochodów z poszczególnych źródeł, zgodność realizacji dochodów i wydatków z ustawą budżetową na rok 2005, przepisami ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych³ oraz wydanymi na ich podstawie przepisami wykonawczymi, rzetelność sprawozdań budżetowych, łącznie z badaniem dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają kwoty zawarte w sprawozdaniach, przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵, jak również powiązanie nakładów finansowych z efektami rzeczowymi.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r. i została przeprowadzona przez Najwyższą Izbę Kontroli w Sądzie Najwyższym.

---

¹ Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 ze zm.

² Dz. U. z 2004 r. Nr 278, poz. 2755

³ Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2004 r. Nr 19, poz. 177 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności

Ocena wykonania budżetu państwa za 2005 r. w części 04 – Sąd Najwyższy – pozytywna.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły błędnego wykazania wykonania wydatków w dziale 753 w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28 za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2005 r. oraz wprowadzenia do ksiąg rachunkowych błędnych dat siedmiu faktur. Uchybienia te miały charakter formalny i nie spowodowały negatywnych skutków merytorycznych.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na brak w umowach pożyczek na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów, zapisów umożliwiających potwierdzenie prawidłowego wykorzystania przyznanych środków finansowych oraz na postanowienia umów użyczenia lokali mieszkalnych (§ 10), nakładające obowiązek zawierania umów z małżonkami sędziów Sądu Najwyższego po śmierci sędziego.

Opinia o rocznych sprawozdaniach budżetowych

Zdaniem NIK, sprawozdania roczne zostały sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości dla jednostek budżetowych i przedstawiają prawdziwy i rzetelny obraz dochodów i wydatków oraz należności i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2005 r.

W trakcie kontroli wykonania budżetu państwa za 2005 r. w części 04 Sąd Najwyższy ustalono, że łączne roczne sprawozdania Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa, Rb-N o stanie należności, Rb-Z o stanie zobowiązań, zostały prawidłowo sporządzone pod względem formalno-rachunkowym na podstawie dwóch sprawozdań, tj. sprawozdania jednostkowego Rzecznika Interesu Publicznego i sprawozdania jednostkowego Sądu Najwyższego. Szczegółowym badaniem objęto zapisy księgowe, z których wynikają kwoty zawarte w sprawozdaniach sporządzonych przez Sąd Najwyższy i w tym zakresie nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. (str. 15)

2.2. Synteza wyników kontroli

2.2.1. Sprawozdawczość budżetowa i księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli formułując ocenę pozytywną, miała na uwadze to, że błąd, który został popełniony przy sporządzaniu sprawozdania jednostkowego Sądu Najwyższego Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2005 r. nie spowodował negatywnych skutków merytorycznych. Przeoczenie pracownika Biura Finansowego polegało na tym, że błędnie wpisał wykonanie wydatków w dziale 753, przez co łączna kwota wydatków Sądu Najwyższego została zawyżona o kwotę 51 305,38 zł. Błąd ten nie został powtórzony w sprawozdaniu łącznym. Dane w sprawozdaniu łącznym Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2005 r. oraz w miesięcznym sprawozdaniu Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych zostały wykazane w prawidłowej kwocie. W trakcie kontroli dokonano korekty sprawozdania jednostkowego Sądu Najwyższego Rb-28 za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2005 r.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia organizację i skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i kontroli finansowej oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej. Ocena powyższa wynika z przeprowadzonego badania, zgodnie z metodyką przedstawioną w rozdziale 4.1., próby dowodów i zapisów księgowych. W wyniku badania stwierdzono siedem błędów formalnych, polegających na wprowadzeniu błędnej daty faktury do programu finansowego, wprowadzaniu w miejsce daty faktury daty okresu rozliczeniowego oraz na niedotrzymaniu terminów przekazania faktur do Biura Finansowego przez inne biura Sądu Najwyższego. Błędy te nie miały wpływu na sprawozdawczość bieżącą Sądu Najwyższego, ponieważ nie wystąpiły na przełomie okresów sprawozdawczych. (str. 13)

2.2.2. Dochody

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację dochodów, w tym ich ewidencjonowanie, pobieranie i odprowadzanie do budżetu państwa.

Dochody budżetowe zrealizowane w 2005 r. w części 04 - Sąd Najwyższy wyniosły 506,2 tys. zł, co stanowiło 146,3% planu określonego w ustawie budżetowej (346,0 tys. zł) i 91,1% dochodów wykonanych w 2004 r. (555,4 tys. zł). Na wyższe niż planowano wykonanie dochodów wpływ miały głównie wyższe o 140,4 tys. zł, tj. o 48,4% niż przyjęto w planie budżetu (290 tys. zł) spłaty rat i odsetek z tytułu udzielonych sędziom pożyczek mieszkaniowych (430,4 tys. zł).

Różnice między planem na 2005 r. a wykonaniem dochodów w 2004 r. były spowodowane m.in. tym że:

- w 2004 roku uzyskano dochody w § 084 z tytułu sprzedaży składników majątkowych, których nie przewidywano w planie na 2005 rok,

- niemożliwa była do określenia liczba sędziów, którzy w 2005 r. skorzystają z pożyczki mieszkaniowej,

- na etapie planu nie było możliwe również dokładne prognozowanie, w jakim terminie współużytkownicy Kompleksu Urbanistycznego Wymiaru Sprawiedliwości dokonają zwrotu środków wydatkowanych wstępnie przez Sąd Najwyższy, w sytuacji, gdy przewidywany termin ich płatności przypada na przełomie roku.

Zaległości w realizacji dochodów budżetowych w części 04 - Sąd Najwyższy wg stanu na dzień 31 grudnia 2005 r. wyniosły 100 zł, tj. 0,02% kwoty dochodów zrealizowanych i były o 140 zł (58,3%) niższe od zaległości w 2004 r. (240 zł). (str. 17)

2.2.3. Wydatki

W wyniku kontroli, NIK nie stwierdziła wydatków niecelowych i niegospodarnych oraz nieprawidłowości w zakresie zasad i trybu udzielania zamówień publicznych.

Wydatki budżetowe w części 04 Sąd Najwyższy w 2005 r. zrealizowane zostały w kwocie 64 570,0 tys. zł, co stanowiło 94,8% planu po zmianach (68 098 tys. zł) i 113,3% wykonania w 2004 r. (56 966,2 tys. zł).

Różnice między wielkościami planowanymi a wykonanymi były spowodowane głównie:

- w grupie świadczeń na rzecz osób fizycznych - niższymi niż przewidziano w planie po zmianach wydatkami na zakup i wypłatę ekwiwalentów za odzież ochronną i umundurowanie, zwrot opłat sądowych wniesionych znakami sądowymi, wydatków związanych z funkcjonowaniem Trybunału Stanu,
- w grupie wydatków bieżących, w tym w grupie wynagrodzeń oraz pochodnych od wynagrodzeń - oszczędnościami wynikającymi z niepełnego wykorzystania etatów oraz z tytułu zwolnień lekarskich, niewykorzystanych odpraw emerytalnych, gratyfikacji oraz niższych kwot wypłat dla sędziów delegowanych,
- w pozostałych grupach wydatków bieżących - zwrotami od współużytkowników wydatków dokonanych wstępnie przez Sąd Najwyższy w grudniu 2005 roku, wynegocjowaniem niższych cen na planowane wydatki, niższymi wydatkami na podróże krajowe i zagraniczne,
- w grupie wydatków majątkowych - oszczędnościami wynikającymi z wynegocjowania niższych cen niż przyjęte do planu inwestycyjnego.

Zobowiązania w części 04 - Sąd Najwyższy na dzień 31 grudnia 2005 r. wyniosły 2 560,0 tys. zł i w całości stanowiły zobowiązania niewymagalne, dotyczące wydatków bieżących, w tym głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2005 r. wraz z pochodnymi. W porównaniu do 2004 r. (2.913,2 tys. zł) zobowiązania były niższe o 353,2 tys. zł tj. 12,1%. (str. 20)

2.2.4. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie w 2005 r. planu w zakresie wynagrodzeń i zatrudnienia w części 04 Sąd Najwyższy.

Przeciętne zatrudnienie wynosiło 364 osoby, co stanowiło 92,1% planu (395 osób) i 102,2 % w stosunku do przeciętnego zatrudnienia w 2004 r. (356 osób)

Zdaniem Sądu Najwyższego niewykonanie planu zatrudnienia spowodowane było m.in. czasochłonną procedurą powoływania sędziów na zwolnione etaty. Jednakże w ocenie NIK należałoby podjąć w odpowiednim czasie stosowne działania w zakresie wykonania planu zatrudniania.

Wydatki na wynagrodzenia ogółem wyniosły 33 331,0 tys. zł, co stanowiło 97,2% planu (34 273,0 tys. zł) i 109,4% w stosunku do wydatków na wynagrodzenia poniesionych w 2004 r. (30 471,0 tys. zł).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2005 r. wynosiło 7 631 zł i w porównaniu do 2004 r. wzrosło o 7%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w Sądzie Najwyższym wynosiło 7 835 zł i było wyższe w porównaniu z 2004 r. o 7,2%, natomiast u Rzecznika Interesu Publicznego wyniosło 6 143 zł i było wyższe o 4,7 %.

Przy wypłacie wynagrodzeń rzetelnie były naliczane i terminowo odprowadzane należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i PFRON. (str. 25)

2.2.5. Inne ustalenia kontroli

W 2005 r. w części 04 Sąd Najwyższy nie występowały inne formy organizacyjno – prawne jednostek sektora finansów publicznych, tj. zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze. Sąd Najwyższy nie korzystał ze środków z budżetu Unii Europejskiej i innych źródeł zagranicznych.

W Sądzie Najwyższym w 2005 r. prawidłowo sprawowana była wewnętrzna kontrola finansowa oraz nadzór nad realizacją budżetu. Stosowane były procedury kontroli finansowej i zrealizowany został plan audytu wewnętrznego.

Wynikający z art. 91 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych obowiązek nadzoru i kontroli realizowany był poprzez dokonywanie przez Kolegium Sądu Najwyższego kwartalnych ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków budżetowych oraz zadań finansowanych z budżetu państwa.

Opracowanie projektów informacji o realizacji budżetu Sądu Najwyższego należało do zadań Dyrektora Biura Finansowego Sądu Najwyższego (§ 4 pkt 1 i § 3 pkt 3 zarządzenia nr 1/2004 Szefa Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2004 r. w sprawie ustalenia podziału zadań jednostek organizacyjnych Kancelarii).

Kolegium Sądu Najwyższego w składzie: Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezesi Sądu Najwyższego oraz sędziowie wybrani przez zgromadzenia sędziów izby Sądu Najwyższego, sprawowało nadzór i kontrolę nad całością gospodarki finansowej.

W tym celu Główny Księgowy Dyrektor Biura Finansowego Sądu Najwyższego w 2005 r. raz na kwartał przedkładał na posiedzenia Kolegium Sądu Najwyższego kwartalne „Informacje o realizacji budżetu w części 04 Sąd Najwyższy”, które obejmowały: wykonanie dochodów w części 04 – Sąd Najwyższy oraz wykonanie wydatków w części 04 – Sąd Najwyższy w poszczególnych działach i rozdziałach (w stosunku do planu), sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu w rozdziale 75105 - Rzecznik Interesu Publicznego, szczegółowy układ wykonawczy dochodów Sądu Najwyższego oraz jego realizację, szczegółowy układ wykonawczy wydatków Sądu Najwyższego oraz jego realizację.

Kwartalne informacje o realizacji budżetu Sądu Najwyższego w 2005 roku zostały przyjęte przez Kolegium Sądu Najwyższego bez zastrzeżeń.

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego ustalił w formie pisemnej procedury wewnętrznej kontroli finansowej stosownie do art. 35a ust. 3 ustawy o finansach publicznych. (zarządzenie Nr 1/2004 Szefa Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2004 r. w sprawie ustalenia podziału zadań jednostek organizacyjnych Kancelarii, zarządzenie nr 33/2004 Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie zasad sprawowania nadzoru w zakresie gospodarowania środkami publicznymi, zakresy obowiązków Głównej Księgowej w Sądzie Najwyższym Dyrektora Biura Finansowego oraz pracowników Biura Finansowego).

Zgodnie z zatwierdzonym planem, audytor wewnętrzny przeprowadził w 2005 r. dwa zadania audytowe „Audyty poprawności administrowania gmachem i terenem (kompleksem przy Pl. Krasieńskich)” i „Audyty poprawności-legalności i rzetelności przeprowadzania inwentaryzacji w SN”. NIK pozytywnie ocenia działania podjęte przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w celu usunięcia stwierdzonych przez audytora uchybień (str. 28)

W 2005 r. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 kwietnia 2003 r. w sprawie sposobu planowania i wykorzystywania środków na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów oraz warunków przyznawania pomocy finansowej z tych środków⁶, zawarł z sędziami Sądu Najwyższego 3 umowy pożyczki na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych na łączną kwotę 960 tys. zł.

W umowach pożyczki nie został zawarty zapis obligujący pożyczkobiorcę do udokumentowania, iż przyznana pożyczka na cele wskazane w § 2 cyt. rozporządzenia została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem. (str. 29)

W zarządzie Sądu Najwyższego w 2005 r. znajdowało się 30 lokali mieszkalnych, stanowiących własność Skarbu Państwa, w tym 15 funkcjonowało jako mieszkania, określane w wewnętrznej dokumentacji Sądu Najwyższego jako tzw. rodzinne.

Zasady i tryb użyczenia tych lokali określał „Regulamin użyczenia lokali mieszkalnych sędziom Sądu Najwyższego nie zamieszkującym w Warszawie”, wprowadzony zarządzeniem nr 28/2000 Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2000 r.

Zapisy § 6 Regulaminu i § 10 umowy użyczenia lokali mieszkalnych nakładają na Sąd Najwyższy obowiązek zapewnienia lokalu mieszkalnego współmałżonkowi zmarłego sędziego. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli zapisy te powinny mieć charakter fakultatywny, umożliwiając Sądowi Najwyższemu

---

⁶ Dz. U. Nr 80 poz. 727

podjęcie decyzji o użyczeniu lokalu współmałżonkowi w zależności od posiadanych zasobów mieszkaniowych. (str. 30)

2.3. Wnioski

Najwyższa Izba Kontroli przedstawiła Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego wnioski, dotyczące wyeliminowania stwierdzonych uchybień o charakterze formalnym, w tym m. in. zgodne z dokumentami źródłowymi i z zasadami, określonymi w polityce rachunkowości Sądu Najwyższego, ewidencjonowanie dowodów w księgach rachunkowych.

Najwyższa Izba Kontroli wnioskowała również o rozważenie zasadności zmiany „Regulaminu użyczenia lokali mieszkalnych sędziom Sądu Najwyższego nie zamieszkującym w Warszawie” i odnośnych umów, które nakładają na Sąd Najwyższy obowiązek zawierania umów z małżonkami sędziów po śmierci sędziego oraz o przeanalizowanie możliwości zawarcia w umowach pożyczek na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów, zapisów umożliwiających potwierdzenie prawidłowego wykorzystania przyznanych środków finansowych.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych

Gospodarka finansowa części 04 - Sąd Najwyższy podlegała rygorom wynikającym z ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz z innych przepisów określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

Na podstawie art. 67 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego jest dysponentem części budżetu państwa 04 - Sąd Najwyższy.

W 2005 r. Sąd Najwyższy działał na podstawie ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym⁷ i regulaminu Sądu Najwyższego, stanowiącego załącznik do uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie regulaminu Sądu Najwyższego⁸.

Zgodnie z art. 6 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym w zakresie wykonywania budżetu Sądu Najwyższego, Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego przysługują uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Budżet części 04 - Sąd Najwyższy w 2004 r. obejmował dochody i wydatki Sądu Najwyższego oraz Rzecznika Interesu Publicznego.

Działalność Biura Rzecznika Interesu Publicznego finansowana jest ze środków budżetowych Sądu Najwyższego zgodnie z art. 17f ust. 5 ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne⁹. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zarządzeniem Nr 42/98 z dnia 29 grudnia 1998 r. ustanowił z dniem 1 stycznia 1999 r. Rzecznika Interesu Publicznego dysponentem trzeciego stopnia środków budżetowych w ramach budżetu Sądu Najwyższego.

3.2. Księgi rachunkowe i sprawozdawczość budżetowa

3.2.1. Opinia o księgach rachunkowych

Badanie ksiąg rachunkowych za 2005 r. przeprowadzone zostało w Sądzie Najwyższym. Wyniki tych badań dały podstawę do sformułowania oceny pozytywnej.

W odniesieniu do organizacji i funkcjonowania systemu księgowości, w tym księgowości komputerowej oraz kontroli finansowej nie stwierdzono nieprawidłowości.

---

⁷ Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.

⁸ M.P. Nr 57 poz. 898 ze zm.

⁹ Dz. U. z 1999 Nr 42 poz. 428 ze zm.

W celu oceny skuteczności systemu księgowości i kontroli finansowej (badanie zgodności) oraz oceny wiarygodności ksiąg rachunkowych (badanie wiarygodności) w Sądzie Najwyższym, przy wykorzystaniu narzędzia informatycznego, wylosowano 146 dowodów księgowych (spośród 1782 zapisów księgowych), które wraz z 14 dowodami, dotyczącymi najwyższych pod względem wartości pozycji wydatków i dochodów, zostały zbadane pod kątem:

- poprawności formalnej oraz prawidłowości kontroli wewnętrznej i dekretacji,
- prawidłowości ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych wpływającej na sprawozdawczość bieżącą i sprawozdania roczne.

Dobór i badanie próby dowodów księgowych zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką przedstawioną w rozdziale 4.1. niniejszej informacji, z zastosowaniem doboru tzw. metodą monetarną.

W próbie dowodów i zapisów księgowych objętej badaniem nie stwierdzono błędów skutkujących na sprawozdawczość bieżącą i roczną, błędów pod względem poprawności dowodów księgowych, kompletności i poprawności kontroli bieżącej i dekretacji oraz kompletności zapisów księgowych. Stwierdzono jednak 7 wadliwych pod względem formalnym zapisów księgowych na łączną kwotę 322 542,51 zł. Uchybienia te polegały na:

- wprowadzeniu błędnej daty faktury do programu finansowego,
- wprowadzaniu w miejsce daty faktury daty okresu rozliczeniowego,
- niedotrzymaniu terminów przekazywania faktur do Biura Finansowego przez inne biura Sądu Najwyższego.

Powyższe uchybienia nie miały wpływu na sprawozdawczość bieżącą Sądu Najwyższego, ponieważ nie występowały na przełomie okresów sprawozdawczych.

W zakresie nieprawidłowości o charakterze formalnym (badanie zgodności) w próbie dowodów księgowych, poddanych bezpośredniemu badaniu, w Sądzie Najwyższym nie stwierdzono nieprawidłowości. Nie wystąpiły też nieprawidłowości o charakterze systematycznym.

W wyniku przeprowadzonego badania wydana została w zakresie skuteczności systemu księgowości i kontroli finansowej opinia pozytywna.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zapisach księgowych wpływających na bieżące i roczne sprawozdania budżetowe (badanie wiarygodności).

Po dokonanych w Sądzie Najwyższym przeglądzie analitycznym ksiąg rachunkowych pod kątem terminowości ewidencji księgowej nie stwierdzono nieprawidłowości.

W wyniku przeprowadzonego badania, w zakresie wiarygodności ksiąg rachunkowych, w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej, wydana została opinia pozytywna.

3.2.2. Opinia o rocznych sprawozdaniach budżetowych

W celu oceny wiarygodności ksiąg rachunkowych w Sądzie Najwyższym przeprowadzono badanie prawidłowości ujęcia danych z ksiąg w rocznych sprawozdaniach: Rb-23 – o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 – z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28- z wykonania planu wydatków budżetu państwa, Rb-N – kwartalne sprawozdanie o stanie należności, Rb-Z - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań.

W wyniku badania zestawień obrotów i sald stwierdzono, że dane z ksiąg rachunkowych zostały prawidłowo wykazane w rocznych sprawozdaniach budżetowych.

W odniesieniu do sprawozdawczości rocznej po uwzględnieniu opinii na temat wiarygodności ksiąg, wydana została opinia bez zastrzeżeń.

Badanie prawidłowości ujęcia danych ze sprawozdań jednostkowych w sprawozdaniach łącznych przeprowadzono na podstawie jednostkowych sprawozdań Rb-27, Rb-28, Rb-23, Rb-N, Rb-Z Sądu Najwyższego i Rzecznika Interesu Publicznego za okres od początku roku do: 31 marca 2005 r., 30 czerwca 2005 r., 30 września 2005 r. i rocznych.

W wyniku badania nie stwierdzono błędów w zakresie przenoszenia danych ze sprawozdań jednostkowych do sprawozdań łącznych.

Sprawozdania były sporządzane rzetelnie, według ewidencji księgowej i prezentowały prawdziwy obraz dochodów, wydatków, należności i zobowiązań.

Wyjątek stanowiło sprawozdanie jednostkowe Sądu Najwyższego Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2005 r., w którym wykonanie wydatków w dziale 753 zostało błędnie wykazane w kwocie 5 677 899,96 zł, mimo że wyniosły one 5 729 205,34 zł, tj. o 51 305,38 zł więcej, a przez to łączna kwota wydatków Sądu Najwyższego wykazana została w kwocie 27 827 924,36 zł, mimo że prawidłowo wynosiła – 27 879 229,74 zł. Z wyjaśnień Głównej Księgowej wynika, że sprawozdania jednostkowe Sądu Najwyższego za czerwiec sporządzane były jeszcze ręcznie. Wpisanie niewłaściwej kwoty w miesięcznym sprawozdaniu Rb-28 w dziale 753 było pomyłką w przepisywaniu pracownika Biura Finansowego.

Błąd wystąpił wyłącznie w sprawozdaniu jednostkowym Rb-28 Sądu Najwyższego, które pozostało w Biurze Finansowym Sądu. Dane w miesięcznym sprawozdaniu Sądu Najwyższego Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych oraz w sprawozdaniu łącznym Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2005 r., które w dniu 20 lipca 2005 r. zostało dostarczone do Departamentu Budżetu Państwa Ministerstwa Finansów zostały wykazane w prawidłowej kwocie. W trakcie kontroli dokonano korekty sprawozdania jednostkowego Sądu Najwyższego Rb-28 za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2005 r.

3.3. Analiza wykonania budżetu państwa w części 04 – Sąd Najwyższy

3.3.1. Dochody

Realizację dochodów budżetowych prezentują dane zawarte w poniższej tabeli:

L.p.	Wyszczególnienie	Wyko- nanie w 2004 r.	2005 rok		5 : 3	5 : 4
			Plan wg ustawy budżetowej	Wykonanie		
tys. zł			%%			
1	2	3	4	5	6	7
1	Część 04 Sąd Najwyższy, - ogółem, w tym:	555,4	346	506,2	91,1	146,3
1.1	Dział 751 Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	546,8	342	466,1	85,2	136,3
1.1.1	Rozdział 75102 Naczelne organy sądownictwa	545,7	342	465,1	85,2	136,0
1.1.1.1	§ 069 Wpływy z różnych opłat	0,4	0	1,2	300,0	x
1.1.1.2	§ 070 Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych	320,7	255	338,6	105,6	132,8
1.1.1.3	§ 084 Wpływy ze sprzedaży wyrobów i składników majątkowych	67,7	0	-	x	x
1.1.1.4	§ 092 Pozostałe odsetki	29,8	35	57,7	193,6	164,9
1.1.1.5	§ 097 Wpływy z różnych dochodów	127,1	52	67,6	53,2	130,0
1.1.2	Rozdział 75105 Rzecznik Interesu Publicznego	1,1	0	1,0	90,9	x
1.1.2.1	§ 097 Wpływy z różnych dochodów	1,1	0	1,0	90,9	x
1.2	Dział 753 - Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	8,6	4	40,1	466,3	1 002,5
1.2.1	Rozdział 75312 Uposażenia sędziów w stanie soczynku oraz uposażenia rodzinne	8,6	4	40,1	466,3	1 002,5
1.2.1.1	§ 070 Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych	2,5	0	28,6	1 144,0	x
1.2.1.2	§ 092 Pozostałe odsetki	0,3	0	5,5	1 833,3	x
1.2.1.3	§ 097 Wpływy z różnych dochodów	5,8	4	6,0	103,4	150,0

W ustawie budżetowej na 2005 r. ustalono dochody w części 04 Sąd Najwyższy w wysokości 346,0 tys. zł, tj. o 37,7% niższej od wykonania w 2004 roku (555,4 tys. zł).

Zrealizowane dochody wyniosły 506,2 tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2005 były wyższe o 160,2 tys. zł, tj. o 46,3%. W porównaniu do wykonania w 2004 r. dochody były niższe o 49,2 tys. zł, tj. o 8,9 %.

Dochody budżetowe w 2005 r. Sąd Najwyższy realizował w dwóch działach: 751 Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa i 753 - Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne.

Wyższe niż planowane w ustawie budżetowej dochody osiągnięto w obu działach, w tym:

- w dziale 751 w rozdziale 75102 Naczelne organy sądownictwa o 123,1 tys. zł, a w rozdziale 75105 Rzecznik Interesu Publicznego o 1,0 tys. zł,
- w dziale 753 - w rozdziale 75312 Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne o 36,1 tys. zł.

Na wyższe niż prognozowano wykonanie dochodów wpływ miały głównie wyższe niż przyjęto w planie budżetu spłaty rat i odsetek z tytułu udzielonych sędziom pożyczek mieszkaniowych.

W strukturze zrealizowanych w 2005 r. dochodów w dziale 751 w rozdziale 75102 największy udział miały dochody w paragrafach:

- § 070 Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych - 338,6 tys. zł, tj. 66,9% dochodów ogółem,
- § 092 Pozostałe odsetki - 57,7 tys. zł – 11,4% dochodów ogółem,
- § 097 Wpływy z różnych dochodów - 67,6 tys. zł – 13,4% dochodów ogółem.

Szczegółowa kontrola wybranych należności budżetowych na łączną kwotę 18 744,42 zł, tj. 3,7% należności ogółem w części 04 Sąd Najwyższy nie wykazała nieprawidłowości.

Należności pozostałe do zapłaty ogółem według stanu na koniec grudnia 2005 r. wyniosły 100 zł i w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2004 r. były niższe o 140 zł, tj. o 58,3%.

Zaległości netto według stanu na koniec grudnia 2005 r. wyniosły 100 zł i były niższe o 58,3% w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2004 r. Zaległości te

wystąpiły w dziale 751 w rozdziale 75102 w § 069 - Wpływy z różnych opłat w kwocie 100 zł i dotyczyły nieuregulowanych opłat sądowych od 5 osób, do których w 2005 r. Wydział VI Izby Karnej Sądu Najwyższego wysłał ponowne wezwania do zapłaty.

Z łącznej kwoty 240 zł zaległości wykazanych na koniec 2004 r.:

- 72 zł zostało wpłacone na rachunek Sądu Najwyższego,
- 168 zł Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego umorzył na podstawie § 4 i 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 1991 r. w sprawie umarzania, rozkładania na raty i odraczania terminu spłaty należności sądowych¹⁰.

W 2005 r. w Sądzie Najwyższym nie zaniechano poboru i nie odroczoneo żadnych należności.

W Sądzie Najwyższym na koniec 2005 r. wystąpiły należności długoterminowe w łącznej kwocie 2 427,1 tys. zł, w tym:

- z tytułu pożyczek udzielonych 24 sędziom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych w kwocie 2 258,1 tys. zł:
- z tytułu pożyczek udzielonych 1 sędziemu w stanie spoczynku na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych w kwocie 169,0 tys. zł.

W spłacie ww. pożyczek nie wystąpiły zaległości.

Pobrane dochody były przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach określonych w § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹¹.

---

¹⁰ Dz. U. Nr 25 poz. 102 ze zm.

¹¹ Dz. U. Nr 285, poz. 2854 ze zm.

3.3.2. Wydatki

Realizację wydatków budżetowych prezentują dane zawarte w poniższej tabeli:

*) łącznie z wydatkami niewygasającymi

L.p.	Wyszczególnienie	Wyko- nanie w 2004 r.*	2005 rok				6:3	6:4	6:5
			Wg ustawy budżeto- wej	Budżet po zmiana- ch	Wykon- anie*	w tym niewy- gasają- ce			
			tys. zł						
1	2	3	4	5	6	6a	7	8	9
1	Część 04 Sąd Najwyższy, - ogółem, w tym:	56 966,2	68 098	68 098	64 570,0	x	113,4	94,8	94,8
1.1	Dział 751 Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	45 296,4	54 506	54 506	52 825,6	x	116,6	96,9	96,9
1.1.1	Rozdział 75102 Naczelne organy sądownictwa	40 814,6	49 378	49 378	48 233,7	x	118,2	97,7	97,7
1.1.1.1	§ 3020 Wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	51,1	83	93	87,4	x	171,0	105,3	94,0
1.1.1.2	§ 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	33,4	52	12	4,7	x	14,1	9,0	39,2
1.1.1.3	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	10 554,9	11 927	11 927	11 903,7	x	112,8	99,8	99,8
1.1.1.4	§ 4030 Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów	15 026,8	17 976	16 659	15 995,9	x	106,5	89,0	96,0
1.1.1.5	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1 650,5	2043	1978	1 977,9	x	119,8	96,8	100,0
1.1.1.6	§ 4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz funkcjonariuszy	130,3	200	200	194,3	x	149,1	97,2	97,2
1.1.1.7	§ 4070 Dodatkowe uposażenie roczne dla żołnierzy zawodowych oraz nagrody roczne dla funkcjonariuszy	9,9	17	17	15,6	x	157,6	91,8	91,8
1.1.1.8	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	1 902,0	2 483	2228	2 143,4	x	112,7	86,3	96,2
1.1.1.9	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	297,4	354	354	337,9	x	113,6	95,5	95,5
1.1.1.10	§ 4140 Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	44,1	81	86	85,8	x	194,6	105,9	99,8
1.1.1.11	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	0	504	309	258,4	x	x	51,3	83,6
1.1.1.12	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	1 399,5	1 300	1572	1 555,2	x	111,1	119,6	98,9
1.1.1.13	§ 4240 Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	160,6	170	202	188,6	x	117,4	110,9	93,4
1.1.1.14	§ 4260 Zakup energii	995,7	1 277	1064	1 013,1	x	101,8	79,3	95,2
1.1.1.15	§ 4270 Zakup usług remontowych	393,8	550	486	437,8	x	111,2	79,6	90,1
1.1.1.16	§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	12,5	29	29	20,2	x	161,6	69,7	69,7
1.1.1.17	§ 4300 Zakup usług pozostałych	5 968,1	6 364	6511	6 489,2	x	108,7	102,0	99,7
1.1.1.18	§ 4350 Zakup usług dostępu do sieci Internet	0	77	89	82,5	x	x	107,1	92,7
1.1.1.19	§ 4410 Podróże służbowe krajowe	333,8	500	361	324,8	x	97,3	65,0	90,0
1.1.1.20	§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	95,2	196	126	83,5	x	87,7	42,6	66,3
1.1.1.21	§ 4430 Różne opłaty i składki	75,1	105	58	47,4	x	63,1	45,1	81,7
1.1.1.22	§ 4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	238,2	275	259	258,1	x	108,4	93,9	99,7
1.1.1.23	§ 4450 Udzielone pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów	350,0	722	960	960,0	x	274,3	133,0	100,0
1.1.1.24	§ 4480 Podatek od nieruchomości	98,8	134	110	102,9	x	104,1	76,8	93,6
1.1.1.25	§ 4520 Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	1,7	4	4	1,7	x	100,0	42,5	42,5
1.1.1.26	§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	10,4	0	11	9,3	x	89,4	x	84,6
1.1.1.27	§ 4580 Pozostałe odsetki	0	0	0	0,0	x	x	x	x

Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

1.1.1.28	§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0	0	844	841,6	x	x	x	99,7
1.1.1.29	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	980,8	1 955	2829	2 812,8	x	286,8	143,9	99,4
1.1.2	Rozdział 75105 Rzecznik Interesu Publicznego	4 481,8	5 128	5128	4 591,9	x	102,5	89,6	89,6
1.1.2.1	§ 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	7,9	10	10	2,5	x	31,7	25,0	25,0
1.1.2.2	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	2 299,6	2 650	2645,5	2 404,9	x	104,6	90,8	90,9
1.1.2.3	§ 4030 Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów	585,0	602	606,5	606,5	x	103,7	100,8	100,0
1.1.2.4	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	214,0	240	240	232,3	x	108,6	96,8	96,8
1.1.2.5	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	397,1	481	481	420,6	x	105,9	87,4	87,4
1.1.2.6	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	59,6	68	68	59,9	x	100,5	88,1	88,1
1.1.2.7	§ 4140 Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	9,8	15	15,5	15,3	x	156,1	102,0	98,7
1.1.2.8	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	0	16	16	12,4	x	x	77,5	77,5
1.1.2.9	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	209,0	220	220	165,8	x	79,3	75,4	75,4
1.1.2.10	§ 4260 Zakup energii	58,1	60	60	57,1	x	98,3	95,2	95,2
1.1.2.11	§ 4270 Zakup usług remontowych	28,0	47	47	24,2	x	86,4	51,5	51,5
1.1.2.12	§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	29,0	38	38	32,6	x	112,4	85,8	85,8
1.1.2.13	§ 4300 Zakup usług pozostałych	383,6	498	497,5	394,3	x	102,8	79,2	79,3
1.1.2.14	§ 4410 Podróże służbowe krajowe	3,3	36	36	34,3	x	1039,4	95,3	95,3
1.1.2.15	§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	5,5	0	-	0,0	x	x	x	x
1.1.2.16	§ 4430 Różne opłaty i składki	18,6	30	30	20,2	x	108,6	67,3	67,3
1.1.2.17	§ 4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	30,7	37	37	32,4	x	105,5	87,6	87,6
1.1.2.18	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	143,0	80	80	76,6	x	53,6	95,8	95,8
1.2	Dział 753 - Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	11 532,2	13 490	13490	11 649,6	x	101,0	86,4	86,4
1.2.1	Rozdział 75312 Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne	11 532,2	13 490	13490	11 649,6	x	101,0	86,4	86,4
1.2.1.1	§ 3020 Wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	99,5	52	83	82,3	x	82,7	158,3	99,2
1.2.1.2	§ 3110 Świadczenia społeczne	11 232,7	12 955	12924	11 567,3	x	103,0	89,3	89,5
1.2.1.3	§ 4450 Udzielone pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów	200,0	483	483	0,0	x	x	x	x
1.2.1.4	§ 4450 Pozostałe odsetki	0	0	0,046	0,0	x	x	x	100,0
1.3	Dział 852 - Pomoc społeczna	137,6	102	102	94,8	x	68,9	92,9	92,9
1.3.1	Rozdział 85212 Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	92,8	102	102	94,8	x	102,2	92,9	92,9
1.3.1.1	§ 3110 Świadczenia społeczne	92,8	102	102	94,8	x	102,2	92,9	92,9
1.3.2	Rozdział 85216 Zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze* (do 31 grudnia 2004 r.)	44,8	-	-	-	x	-	-	-
1.3.2.1	§ 3110 Świadczenia społeczne	44,8	-	-	-	x	-	-	-

W ustawie budżetowej na rok 2005 ustalano wydatki w części 04 - Sąd Najwyższy w wysokości 68 098 tys. zł. W ciągu roku kwota wydatków nie została zmieniona.

Dokonane w trakcie 2005 roku przeniesienia między paragrafami klasyfikacji wydatków Sądu Najwyższego były zgodne z art. 96 ustawy o finansach publicznych, w związku z przysługującymi Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego na podstawie art. 6 § 2 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym, uprawnieniami ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Zrealizowane wydatki w części 04 - Sąd Najwyższy wyniosły 64 570,0 tys. zł, tj. 94,8% budżetu po zmianach. Wydatki w porównaniu do 2004 roku (56 966,2 tys. zł) były wyższe o 7 603,8 tys. zł, tj. o 13,3%.

Różnice między planem a wykonaniem były spowodowane:

- w grupie świadczeń na rzecz osób fizycznych - niższymi niż przewidziano w planie po zmianach wydatkami na zakup i wypłatę ekwiwalentów za odzież ochronną i umundurowanie, zwrot opłat sądowych wniesionych znakami sądowymi, wydatków związanych z funkcjonowaniem Trybunału Stanu,
- w grupie wydatków bieżących, w tym w grupie wynagrodzeń oraz pochodnych od wynagrodzeń - oszczędnościami wynikającymi z niepełnego wykorzystania etatów oraz z tytułu zwolnień lekarskich, niewykorzystanych odpraw emerytalnych, gratyfikacji oraz niższych kwot wypłat dla sędziów delegowanych,
- w pozostałych grupach wydatków bieżących - zwrotami od współużytkowników wydatków dokonanych wstępnie przez Sąd Najwyższy w grudniu 2005 roku, wynegocjowaniem niższych cen na planowane wydatki, niższymi wydatkami na podróże krajowe i zagraniczne,
- w grupie wydatków majątkowych - oszczędnościami wynikającymi z wynegocjowania niższych cen niż przyjęte do planu inwestycyjnego.

Sąd Najwyższy wydatki realizował w trzech działach:

- 751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa w kwocie 52 825,6 tys. zł, tj. 81,8% wydatków ogółem,
- 753 - Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne w kwocie 11 649,6 tys. zł, tj. 18,0% wydatków ogółem,

- 852 - Pomoc społeczna w kwocie 94,8 tys. zł, tj. 0,2% wydatków ogółem.

W dziale 751 wydatki wyniosły 52 825,6 tys. zł, w tym:

- w rozdziale 75102 Naczelne organy sądownictwa - 48 233,7 tys. zł, tj. 74,7% wydatków ogółem,
- w rozdziale 75105 Rzecznik Interesu Publicznego – 4 591,9 tys. zł, tj. 7,1% wydatków ogółem w części 04 Sąd Najwyższy.

W strukturze wydatków w części 04 Sąd Najwyższy największy udział miały wydatki bieżące, które wyniosły 49 000,0 tys. zł, tj. 75,9% wydatków ogółem, w tym w Sądzie Najwyższym 44 487,2 tys. zł (68,9%), a u Rzecznika Interesu Publicznego - 4 512,8 tys. zł (7,0%).

Największą pozycję wydatków bieżących stanowiły wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń w wysokości 36 664,8 tys. zł tj. 74,8% wydatków bieżących i 56,8% ogółu wydatków zrealizowanych w części 04 Sąd Najwyższy w 2005 roku, w tym:

- w Sądzie Najwyższym odpowiednio 32 912,9 tys. zł, co stanowiło 67,2% wydatków bieżących i 51,0% wydatków w części 04,
- u Rzecznika Interesu Publicznego - 3 751,9 tys. zł, co stanowiło 7,7% wydatków bieżących, 5,8% wydatków w części 04.

Wzrost w ydatków w § 4410 Podróże służbowe krajowe w rozdziale 75105 Rzecznik Interesu Publicznego z 3,3 tys. zł w 2004 r. do 34,3 tys. zł w 2005 r. tj. o 1039,4% spowodowany był - jak wyjaśniła Główna Księgowa Sądu Najwyższego – faktem, że w 2005 r. „rozpoczęła się nowa kadencja Rzecznika Interesu Publicznego oraz 2 zastępców, których miejscami zamieszkania są: Kraków, Kielce, Lublin. Zwrot kosztów dojazdów służbowych delegowanych do pracy sędziów zdecydowanie wpłynął na wysokość poniesionych wydatków na podróże służbowe krajowe.”

Wydatki majątkowe wyniosły 3 731,0 tys. zł, tj. 5,8% wydatków ogółem, w tym:

- w Sądzie Najwyższym 3 654,4 tys. zł, tj. 5,7%,
- u Rzecznika Interesu Publicznego - 76,6 tys. zł, tj. 0,1%.

Poddane szczegółowej analizie dwa największe wydatki w Sądzie Najwyższym w § 6050 Inwestycje jednostek budżetowych na kwotę ogółem 607 369,68 zł poniesione zostały na:

1/ utworzenie i wyposażenie specjalnej strefy bezpieczeństwa w sali rozpraw „J”, za kwotę 360 510 zł,

2/ zakup kompletu urządzeń specjalistycznych i wykonanie prac w Kancelarii Tajnej za kwotę 246 859,68 zł.

W ramach tych wydatków 2005 r. w Sądzie Najwyższym zostały zamontowane urządzenia specjalistyczne zabezpieczające przed podsłuchem stetoskopowym i laserowym, wykonano prace adaptacyjne w celu utworzenia specjalnej strefy bezpieczeństwa w sali rozpraw „J”, w kancelarii tajnej i w pomieszczeniach narad sędziowskich.

W § 6060 - Zakupy inwestycyjne jednostki budżetowej, badaniem objęto dwa największe wydatki na kwotę ogółem 795 000 zł, w tym:

1/ zakup mieszkania za kwotę 400 000 zł, cena 1 m² wynosiła 5338 zł,

2/ zakup mieszkania za kwotę 395 000 zł, cena 1 m² wynosiła 5555,6 zł.

W wyniku szczegółowej kontroli 24 wydatków Sądu Najwyższego w § 4210, § 4240, §4270, § 4300, § 6050, § 6060 na łączną kwotę 2 470 442,0 zł, tj. 4,1% wydatków ogółem, NIK nie stwierdziła nieprawidłowości przy udzielaniu zamówień publicznych. Wszystkie skontrolowane wydatki zostały zrealizowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych oraz zgodnie z zarządzeniem nr 22/2004 Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie zasad postępowania przy udzielaniu zamówień na dostawę, usługi i roboty budowlane w Sądzie Najwyższym.

Niewykorzystane w 2005 r. środki budżetowe w kwocie 1 027,9 tys. zł Sąd Najwyższy zwrócił w dniu 10 stycznia 2006 r. na rachunek bieżący budżetu państwa, tj. w terminie określonym w § 17 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

Reasumując, należy stwierdzić, że wydatki w części 04 Sąd Najwyższy realizowane były w ramach wielkości określonych ustawą budżetową i planem po zmianach.

Zobowiązania w części 04 - Sąd Najwyższy na dzień 31 grudnia 2005 r. wyniosły 2 560,0 tys. zł i w całości stanowiły zobowiązania niewymagalne. W porównaniu do 2004 r. (2 913,2 tys. zł) zobowiązania były niższe o 353,2 tys. zł, tj. 12,1%.

Zobowiązania dotyczyły wydatków bieżących, w tym głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2005 r. wraz z pochodnymi - 2 534 tys. zł tj. 99,0%.

Na dzień 31 grudnia 2004 r. Sąd Najwyższy również nie posiadał zobowiązań wymagalnych, wymagających spłaty w 2005 roku.

3.3.3. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Zatrudnienie i wynagrodzenia prezentują dane zawarte w poniższej tabeli:

L p	Wyszczególnienie	Wykonanie 2004 r			Wykonanie 2005 r			
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	8 5
		osób	tys zł	zł	osób	tys zł	zł	%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Część 04-Sąd Najwyższy ogółem,	356	30.471,0	7.133	364	33.331,0	7.631	107,0
	Wg statusu zatrudnienia:							
	- osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,	253	13.664,4	4.501	260	15.287,5	4.900	108,9
	- sędziowie i prokuratorzy,	102	16.666,5	13.616	102	17.833,7	14.570	107,0
	- żołnierze i funkcjonariusze	1	140,1	11.675	2	209,8	8.742	74,9
1.1	w tym: Dział 751- Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa -ogółem, z tego:	356	30.471,0	7.133	364	33.331,0	7.631	107,0
1.1.1	Rozdział 75102-Naczelne organy sądownictwa – ogółem, Wg statusu zatrudnienia:	312	27.372,4	7.311	320	30.087,3	7835	107,2
	- osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	212	11.189,6	4.398	219	12.691,4	4.829	109,8
	- sędziowie i prokuratorzy	99	16.042,7	13.504	99	17.186,1	14.466	107,1

Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

	- żołnierze i funkcjonariusze	1	140,1	11.675	2	209,8	8.742	74,9
1.1.2	Rozdział 75103-Rzecznik Interesu Publicznego – ogółem, Wg statusu zatrudnienia:	44	3.098,6	5.869	44	3.243,7	6.143	104,7
	- osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	41	2.474,8	5.030	41	2.596,1	5.277	104,9
	- sędziowie i prokuratorzy	3	623,8	17.328	3	647,6	17.989	103,8
1.2	Dział 753-Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	-	-	-	-	-	-	-
1.3	Dział 853-Opieka społeczna	-	-	-	-	-	-	-

Przeciętne zatrudnienie w 2005 r. wyniosło 364 osoby (całość w dziale 751), co stanowiło 92,15% wielkości planowanej, w tym w Sądzie Najwyższym (w rozdziale 75102 - Naczelne organy sądownictwa) – 320 osób, a u - Rzecznika Interesu Publicznego (w rozdziale 75105) – 44 osoby. W porównaniu do 2004 r. przeciętne zatrudnienie w 2005 r. było wyższe o 8 osób tj. o 2,2 %. W porównaniu do planowanego limitu zatrudnienia określonego w ustawie budżetowej przeciętne zatrudnienie było niższe o 5 osób.

Niewykonanie planu zatrudnienia, zdaniem Sądu Najwyższego, spowodowane było czasochłonną procedurą dotyczącą powoływania sędziów na zwolnione etaty w związku z przejściem w stan spoczynku i śmiercią sędziów, trudnością w znalezieniu odpowiednich kandydatów na stanowiska członków Biura Studiów i Analiz (wynagradzanych jak sędzia apelacyjny) spełniających stawiane wymagania (tytuły naukowe, znajomość prawa europejskiego), urlopami macierzyńskimi, wychowawczymi i bezpłatnymi, ruchami kadrowymi wśród asystentów, wysokimi wymaganiami stawianymi przez prezesów Sądu Najwyższego kandydatom na stanowiska asystentów sędziów, których jest wielu, a w związku z tym długotrwałą procedurą wyboru kandydata mającą wpływ na średnioroczne zatrudnienie.

Zdaniem NIK, gdyby stosowne działania dotyczące wykonania planu zatrudnienia zostały podjęte w możliwie jak najkrótszym okresie czasu, to mogłoby to pozytywnie wpłynąć na wyższe niż obecnie wykonanie planu zatrudnienia.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) w 2005 r. w części 04 Sąd Najwyższy wyniosło 7 631 zł i

w porównaniu do 2004 r. wzrosło o 7%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie – w Sądzie Najwyższym (w rozdziale 75102) wyniosło 7 835 zł i było wyższe w porównaniu z 2004 r. o 7,2 %, natomiast u Rzecznika Interesu Publicznego (w rozdziale 75105) wyniosło 6 143 zł i było wyższe o 4,7 %.

W 2005 r. przy wypłacie wynagrodzeń stosowane były zasady określone w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych¹² w zakresie naliczania, pobierania i terminowego odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Stosownie do wymogów określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹³, dokonywano w 2005 roku wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

3.4. Formy organizacyjno-prawne jednostek sektora finansów publicznych

W 2005 r. w części 04 Sąd Najwyższy nie występowały inne formy organizacyjno-prawne, w tym zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze, fundusze motywacyjne i fundusze celowe.

3.5. Inne ustalenia kontroli

Po kontroli wykonania budżetu państwa za 2004 r. Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. Rzetelne sprawdzanie faktur związanych z wydatkami realizowanymi przez Sąd Najwyższy.
2. Ewidencjonowanie dowodów w księgach rachunkowych zgodnie z datą operacji gospodarczej z uwzględnieniem obowiązujących zasad określonych w polityce rachunkowości SN.

---

¹² Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.

¹³ Dz. U. Nr 123, poz. 776 ze zm.

3. Wylimowanie błędów formalnych przy sporządzaniu dokumentacji przetargowych realizowanych na podstawie ustawy regulującej udzielanie zamówień publicznych.

Ustalenia kontroli wykazały, że spośród sformułowanych 3 wniosków pokontrolnych, w pełni zrealizowano 2 wnioski. Odnośnie realizacji drugiego wniosku kontrola wykonania budżetu za 2005 r. wykazała, że zgodnie z pkt 14 „Zasad polityki rachunkowości przyjętych w Sądzie Najwyższym”, dokumenty, które wpłynęły do 10 dnia, a od 16 listopada 2005 r. do 7 dnia danego miesiąca, dotyczące zdarzenia zaistniałego w miesiącu ubiegłym, były ujmowane w księgach rachunkowych w miesiącu zaistnienia zdarzenia. Wyjątek stanowiły dwie faktury wystawione 30.09.05 r., które do Biura Administracyjnego Sądu Najwyższego wpłynęły 03.10.05 r., a do Biura Finansowego 11.10.05 r. i zostały zaksięgowane w październiku.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do funkcjonującego w Sądzie Najwyższym systemu sprawowania nadzoru w zakresie gospodarowania środkami publicznymi. Wnikający z art. 91 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych obowiązek nadzoru i kontroli realizowany był poprzez dokonywanie przez Kolegium Sądu Najwyższego kwartalnych ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków budżetowych oraz zadań finansowanych z budżetu państwa, zarówno w części dotyczącej Sądu Najwyższego jak i Rzecznika Interesu Publicznego.

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stosownie do art. 35a ust. 3 ustawy o finansach publicznych ustalił w formie pisemnej procedury wewnętrznej kontroli finansowej w Sądzie Najwyższym.

W Sądzie Najwyższym w 2005 r., stosownie do przepisów ustawy o finansach publicznych, był prowadzony audyt wewnętrzny. Audytor wewnętrzny Sądu Najwyższego przeprowadziła dwa zadania audytowe:

- „Audyty poprawności administrowania gmachem i terenem (kompleksem przy Pl. Krasińskich)”,

- „Audyty poprawności-legalności i rzetelności przeprowadzania inwentaryzacji w SN”.

Sprawozdania z przeprowadzenia audytu wewnętrznego dotyczące ww. tematów audytor wewnętrzny Sądu Najwyższego przekazała Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego odpowiednio 14 września 2005 r. i 19 grudnia 2005 r. W dniu 28 lutego 2006 r. audytor wewnętrzny przekazała ww. sprawozdania do Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego w Ministerstwie Finansów.

Zdaniem audytora wewnętrznego Sądu Najwyższego analiza i ocena w zakresie poprawności i gospodarności w administrowaniu obiektem, pozwalała na stwierdzenie, że administrowanie przez Biuro Administracyjne obiektem KUWS zapewnia odpowiedni poziom obsługi administracyjnej, technicznej i ochrony. Stwierdzone przez audytora wewnętrznego uchybienie, dotyczące niepełnych opisów przy merytorycznym potwierdzeniu rozliczeń na współużytkowników obiektu było eliminowane począwszy od maja 2005 roku.

NIK pozytywnie ocenia działania podjęte przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, w związku z ustaleniami z audytu dotyczącego poprawności administrowania gmachem i terenem (kompleksem przy Pl. Krasieńskich), w celu usunięcia stwierdzonych uchybień.

Wykonanie wydatków w § 4450 Udzielone pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów w Sądzie Najwyższym wyniosło w 2005 r. 960 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i o 610 tys. zł, - 174,3% - więcej od wykonania w 2004 r.

W 2005 r. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zawarł z sędziami Sądu Najwyższego 3 umowy pożyczki na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych na kwoty 150 tys. zł, 360 tys. zł i 450 tys. zł.

Podstawą przyznawania pożyczek na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów w Sądzie Najwyższym było rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 kwietnia 2003 r. w sprawie sposobu planowania i wykorzystywania środków na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów oraz warunków przyznawania

pomocy finansowej z tych środków. Przedstawione przez wnioskujących sędziów dokumenty uprawniające ich do otrzymania pożyczki, a także zawarte z sędziami umowy były zgodne z ww. rozporządzeniem.

Ogółem w 2005 r. w Sądzie Najwyższym ww. pożyczki spłacało 25 sędziów. Należności długoterminowe z tego tytułu na koniec 2005 r. wyniosły 2 427 122,00 zł. Raty pożyczek łącznie z odsetkami były spłacane systematycznie w comiesięcznych ratach. W spłatach nie wystąpiły zaległości.

W umowach pożyczki nie został zawarty zapis obligujący pożyczkobiorcę do udokumentowania, iż przyznana pożyczka na cele wskazane w § 2 cyt. rozporządzenia została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem.

Wydatki majątkowe Sądu Najwyższego w 2005 r. wyniosły 3 654,3 tys. zł, tj. 99,5% planu po zmianach (3 673,0 tys. zł) i 6,1% wydatków ogółem. Wydatki w § 6050 wyniosły 841,5 tys. zł, a w § 6060 – 2 812,8. tys. zł, w tym zakup dwóch mieszkań za łączną kwotę 795 tys. zł.

Ogółem w 2005 r. w zarządzie Sądu Najwyższego znajdowało się 30 lokali mieszkalnych, stanowiących własność Skarbu Państwa, w tym 15 funkcjonowało jako mieszkania, określane w wewnętrznej dokumentacji Sądu Najwyższego jako tzw. rodzinne.

Zasady i tryb użyczenia tych lokali określał „Regulamin użyczenia lokali mieszkalnych sędziom Sądu Najwyższego nie zamieszkującym w Warszawie”, wprowadzony zarządzeniem nr 28/2000 Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2000 r.

Z § 6 ww. Regulaminu wynika iż: „W wypadku śmierci sędziego jego małżonkowi wspólnie z nim zamieszkującemu przysługuje roszczenie o zawarcie umowy użyczenia lokalu na okres, w którym małżonkowi zmarłego sędziego przysługuje uprawnienie do uposażenia rodzinnego, choćby nie korzystał on z tego uprawnienia”, a z postanowień § 10 umowy użyczenia lokalu mieszkalnego iż: „W razie śmierci sędziego pozostającego w stosunku służbowym lub w stanie spoczynku Sąd Najwyższy jest obowiązany zawrzeć umowę użyczenia o takiej

treści, jak w niniejszej umowie z małżonkiem sędziego wspólnie z nim zamieszkującym w chwili jego śmierci. Umowa jest zawierana na okres, w którym małżonkowi zmarłego sędziego przysługuje uprawnienie do uposażenia rodzinnego, choćby nie korzystał on z tego uprawnienia”.

Cytowane zapisy Regulaminu i umowy nakładają na Sąd Najwyższy obowiązek zapewnienia lokalu mieszkalnego współmałżonkowi zmarłego sędziego. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli powinny mieć one charakter fakultatywny, umożliwiając Sądowi Najwyższemu podjęcie decyzji o użyczeniu lokalu współmałżonkowi w zależności od posiadanych zasobów mieszkaniowych.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

4.1. Przygotowanie kontroli

Kontrolę wykonania budżetu państwa w 2005 r. przeprowadzono, podobnie jak w latach ubiegłych w zakresie:

- rzetelności ewidencji finansowo–księgowej,
- sprawozdawczości budżetowej,
- prawidłowości wykonania budżetu państwa w części 04 Sąd Najwyższy.

Kontrola rzetelności ewidencji finansowo–księgowej i sprawozdawczości budżetowej miała pozwolić na ustalenie czy i w jakim stopniu dane zawarte w ewidencji prowadzonej w kontrolowanych jednostkach były zgodne z faktycznym przebiegiem procesów gromadzenia i wydatkowania środków publicznych oraz czy informacje zawarte w sprawozdawczości budżetowej były zgodne z rzeczywistym przebiegiem wykonania ustawy budżetowej oraz z danymi zawartymi w ewidencji finansowo–księgowej.

Kontrola prawidłowości wykonania budżetu państwa miała ustalić, czy w toku wykonywania budżetu państwa przestrzegane były przepisy dotyczące gromadzenia dochodów i dokonywania wydatków publicznych, zawarte w ustawie o finansach publicznych, ustawach regulujących gospodarkę środkami publicznymi

oraz w innych aktach prawnych. Celem kontroli było także dokonanie oceny, w jakim zakresie osoby odpowiedzialne za zapewnienie efektywnego i zgodnego z prawem wykorzystania środków finansowych, korzystają z wyników pracy audytorów wewnętrznych.

Kontrolę wykonania budżetu w zakresie realizacji wydatków oraz rzetelności ewidencji finansowo-księgowej oparto o statystyczny dobór próby dowodów poddanych kontroli, a kontrolę dochodów o niestatystyczny dobór próby.

Poprawność i kompletność ksiąg rachunkowych oraz prawidłowość sprawozdań oceniono zgodnie z wytycznymi standardów międzynarodowych¹⁴, na podstawie:

- a) badania systemu rachunkowości i kontroli finansowej – organizacja systemu,
- b) badania skuteczności funkcjonowania systemu rachunkowości i kontroli finansowej („badanie zgodności”) - poprawność formalna ewidencji dowodów i zapisów księgowych oceniana na podstawie badania próby dowodów (badanie prowadzone było niezależnie od wyniku oceny ryzyka kontroli),
- c) „badania wiarygodności” z zastosowaniem technik analitycznych - analiza ksiąg rachunkowych pod kątem sekwencji dat, ciągłości zapisów w dzienniku i terminowości księgowania,
- d) „badania wiarygodności” na próbie transakcji – prawidłowość ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych w zakresie wartości, okresu księgowania i wskazania kont analitycznych w podziałkach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z którymi wyniki transakcji znajdują odbicie w sprawozdaniach budżetowych,
- e) badania prawidłowości i rzetelności sprawozdań budżetowych – zgodność sprawozdań z ewidencją księgową.

Badanie zgodności i wiarygodności przeprowadzono na próbie dowodów i zapisów księgowych wybranych spośród zbioru dowodów będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności (z wyłączeniem list płac), a przeniesionych do ksiąg rachunkowych w roku 2005, zwanego dalej „populacją objętą badaniem”.

---

¹⁴ Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej (MSRF), Europejskie wytyczne stosowania standardów kontroli INTOSAI.

Wyniki badania w postaci wykrytych i ekstrapolowanych kwot nieprawidłowości odniesione zostały do ogółu wydatków kontrolowanej jednostki podlegających ocenie, zwanych dalej „populacją objętą oceną”.

Próbie do badania zgodności i wiarygodności stanowiły zapisy księgowe wylosowane techniką monetarną, tj. z prawdopodobieństwem wyboru proporcjonalnym do wartości transakcji, a liczebność próby uzależniona była od wyników analizy ryzyka. Ryzyko badania zgodności i wiarygodności ustalono, po uwzględnieniu ryzyka nieodłącznego, ryzyka zawodności systemu kontroli wewnętrznej oraz ryzyka statystycznego badania, na poziomie 5%.

Badanie zgodności przeprowadzone zostało w kategoriach jakościowych (prawidłowość/nieprawidłowość) i dotyczyło strony formalnej dowodów oraz ich kontroli bieżącej i dekretacji, natomiast badanie wiarygodności dotyczyło prawidłowości ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych.

Wyniki badania próby były ekstrapolowane w kategoriach:

- proporcji wartości dowodów zawierających nieprawidłowości o charakterze formalnym do łącznej wartości populacji objętej oceną (badanie zgodności),
- łącznej kwoty nieprawidłowości w księgach rachunkowych znajdujących odbicie w sprawozdawczości budżetowej bieżącej i rocznej (badanie wiarygodności).

Uzyskane wyniki porównywano z dopuszczalną wartością nieprawidłowości (próg istotności), wynoszącą:

- dla nieprawidłowości formalnych (badanie zgodności) – 5% wartości populacji objętej oceną,
- dla badania wiarygodności w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej - 0,75% wartości populacji objętej oceną,
- dla badania wiarygodności w odniesieniu do sprawozdań rocznych – 0,5% wartości populacji objętej oceną.

4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli

W 2005 r. w Sądzie Najwyższym nie ustalono wymiernych efektów finansowych kontroli.

Protokół kontroli został podpisany przez Prezesa Sądu Najwyższego w dniu 31 marca 2006 r. bez zastrzeżeń.

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym w dniu 27 kwietnia 2006 r. Najwyższa Izba Kontroli sformułowała następujące wnioski:

- 1 Wyeliminowanie błędów przy sporządzaniu sprawozdań budżetowych.
2. Ewidencjonowanie dowodów w księgach rachunkowych zgodnie z dokumentami źródłowymi z uwzględnieniem obowiązujących zasad określonych w polityce rachunkowości Sądu Najwyższego.
3. Rozważenie zawarcia w umowach pożyczek na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów, takich zapisów, które umożliwiłyby potwierdzenie, że przyznane środki finansowe zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.
4. Rozważenie zasadności zmiany § 6 „Regulaminu użyczenia lokali mieszkalnych sędziom Sądu Najwyższego nie zamieszkującym w Warszawie” oraz § 10 umów użyczenia lokali mieszkalnych.

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego pismem z dnia 9 maja 2006 r. poinformował Prezesa Najwyższej Izby Kontroli o sposobie realizacji wniosków.

Odnosnie wniosków nr 1 i 2 Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdził, że ulegnie dalszej intensyfikacji dokładność sporządzania sprawozdań budżetowych i ewidencjonowania dowodów w księgach rachunkowych.

Natomiast w ramach realizacji wniosków nr 3 i 4, jak wynika z odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne, Sąd Najwyższy wprowadzi do umowy pożyczki zapis zobowiązujący sędziego do udokumentowania wydatkowania pożyczonej kwoty na cele określone umową oraz dokona postulowanych zmian przez wprowadzenie zapisu uzależniającego zawarcie umowy użyczenia lokalu mieszkalnego z małżonkiem zmarłego sędziego od decyzji Pierwszego Prezesa przy uwzględnieniu aktualnych możliwości w zakresie posiadanych zasobów mieszkaniowych.

Kalkulacja oceny końcowej część 04 Sąd Najwyższy

Oceny wykonania budżetu części 04 Sąd Najwyższy dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2004 roku.

Grupa I

Dochody: 506,2 tys. zł

Wydatki: 64 570,0 tys. zł

Łączna kwota G : 65 076,2 tys. zł

Waga wydatków w kontrolowanej łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,9922$

Waga dochodów w kontrolowanej łącznej kwocie $Wd = D : G = 0,0078$

Nieprawidłowości w dochodach: nie stwierdzono

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (6)

Nieprawidłowości w wydatkach: nie stwierdzono

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (6)

Wynik końcowy $Wk = 6 \times 0,9922 + 6 \times 0,0078 = 5,9533 + 0,0467 = 6$

W związku z powyższym ocena końcowa wykonania budżetu państwa w 2005 r. w części 04 Sąd Najwyższy – pozytywna.

załącznik nr 2

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka
8. Minister Finansów
9. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego
10. Minister Sprawiedliwości